

(א) יצמות לה: [תקמן פה];
(ב) [ע"פ], (ג) יצמות לה.

הגהות מוה"ר
לנרא

[א] תוב' ד"ה סיפא
כו' ומפרש בגמ' דנפלו
לה כשהיא ארוסה ויוקת
ארוסה עושה ספק ארוסה.
לענין להני' ומפרש בגמ'
דנפלו לה כשהיא נשואה
ויוקת נשואה עושה ספק
נשואה וכי' אוקימתא
דרבה ציבמת לה ע"כ:

תוספות רי"ד

האשה שנפלו לה נכסים
עד שלא תתארס מודים
ב"ש ובי"ב שמוכרת
ונותנת וקיים נפלו לה
משנתארסה ב"ש אומרים
תמכור ובי"ב אומרים לא
תמכור אלו ואלו מודים
שאם מכרה ונתנה קיים.
ארי' אמרו לפני ר"ג הואיל
וזכה באשה לא יזכה
בנכסים. א"ל על החדשים
אנו בושים אלא שאתם
מגלגלין את הישנים.
נפלו משנשאת אלו ואלו
מודים אם מכרה הבעל
מוציא מיד הלקוחות. עד
שלא נשאת ונשאת ר"ג
אומר אם מכרה ונתנה
קיים. ארי' בן עקיבא
אמרו לפני ר"ג הואיל
וזכה באשה לא יזכה
בנכסים. א"ל על החדשים
אנו בושים אלא שאתם
מגלגלין עלינו את הישנים.
ר"ש חולק בין נכסים
לנכסים. נכסים הידועים
לבעל לית ואם מכרה
ונתנה בטל ושאינן ידועים
לבעל לית ואם מכרה
ונתנה קיים. פי' אם נפלו
לה נכסים בירושה עד שלא
תתארס ותתארסה מודים
בזה שמוכרת ונתנת
לכתחיל' בעודה ארוסה
לה משנתארסה ועדיין לא
נשאת בזה פליגי ב"ש
ובי"ב. דב"ש סביר תמכור
לכתחילה ובה"א לית אבל
אם מכרה ונתנה קיים.
ואצ"פ שאת"כ נשאת
אין הבעל מוציא מיד
הלקוחות מה שמכרה
ונתנה בעודה ארוסה.
מ"ש רישא דלא פליגי
ומ"ש סיפא דפליגי רישא
בזכותה נפלה לה סיפא
אימור בזכותה אימור
בזכותו הילכך לכתחילה
לא תמכור ואם מכרה

האשה שנפלו פרק שמיני כתובות

ע"ה.

עין משפט
גר מצוה

א א ב מיי פכ"ב מהל'
אישות ה' ז ח סמנ
לאוין פה עושה"ע אה"ע
ק"י 5 טע"י יא:

תוספות רי"ד (המשך)

ונתנה קיים פי' דאירוסין
עושין ספק נשואין פי'
ספק לא נשאת הילכך
לכתחילה לא תמכור ואם
רוצה למכור אין נוקקים
לה ואם מכרה ונתנה קיים
אבל ברישא שנפלה לה
בזכותה בודאי החזיקה
בהן אין האירוסין שהן
ספק מוציאין מיד ודאי
ולכתחילה תמכור: ארי'
וכי' פי' ואמאי אמרי' אם
מכרה ונתנה קיים א"ל על
החדשים אנו בושים הריינו
אחר שנשאת שהבעל
מוציא מיד הלקוחות
אנו בושים למה מוציא
והלא הנכסים שלה הן
ואתם מגלגלין עלינו
עד הישנים כשמוכרה
בעודה ארוסה. נפלו לה
ואתם משנשאת וכו' פי' שכיין
שנשאת נכסיה לרשות
הבעל לאכול פירותיהן
ואין זכות לה לאשה
בהם אך אם התאלמן
או התגרש: עד שלא
נשאת ונשאת וכו'. פי' בין
שנפלו לה קודם אירוסין
בין לאחר אירוסין ונשאת
ויר'א אם מכרה ונתנה קיים
דדוקא כשנפלו לה לאחר
שנשאת או הבעל מוציא
מיד הלקוחות אבל זו
שנפלו לה קודם הנשואין
ונשאת נהי' דלכתחילה לא
תמכור אבל אי מכרה
ונתנה קיים ואין הבעל
מוציא מיד הלקוחות:
א"ר תינא בן עקיבא
הואיל וזכה באשה שכבר
נשאת לו אז יזכה בנכסים
ויוציא מיד הלקוחות.
א"ל על החדשים אנו
בושים הריינו שנפלו לה
לאחר שנשאת. ואתם
מגלגלים עלינו את הישנים
כשנפלו לה קודם שנשאת

האשה שנפלו עד שלא תתארס. פי' צקונטרס ונתארסה אכל
נישאת לה והציא ראה מדמתן עד שלא נישאת ונישאת
ר"ג אומר אם מכרה ונתנה קיים אכל לכתחילה משמע דלא תמכור
ומשמע לרש"י דעד שלא נישאת משמע אפי' קודם אירוסין וקשה
לר"י דלמרינן בגמ' רב ושמואל

דלמרי תרוייהו צין נפלו לה נכסים
עד שלא תתארס צין משתתארס
עושה מוציא מיד הלקוחות
ופריך כמאן דלא כר' חנינא צין
עקביא ולא כר"י ואמאי והא הוי כר'
חנינא צין עקביא דצעי למימר דהבעל
מוציא מיד הלקוחות אפי' שנפלו לה
עד שלא תתארס ונישאת דהא אעד
שלא נישאת ונישאת קיימי אלא ודאי
משמע ליה להש"ס דעד שלא נישאת
לא מייירי שנפלו לה קודם אירוסין
והיינו טעמא דעד שלא נישאת משמע
שנפלו לפני נישואין דאין דבר מפסיק
צין נפילת נכסים לנישואין ואע"פ
דהשתא אין ראה משס לפירוש
הקונטרס מ"מ יכול רש"י לפרש כן
בלא ראה ואין להקשות לפירוש
משס לדקדק דוקא עד שלא נישאת
היינו משנתארסה כדפירש הא נפלו
קודם אירוסין וניסת מוכרת לכתחילה
דאיכא למימר דה"ה אפילו נפלו לה
קודם אירוסין דלא תמכור אלא הא
דנקט עד שלא ניסת דמשמע
משנתארסה לאשמועינן דלפ"ה אם
מכרה ונתנה קיים. רש"י א:

נפלו לה משנתארסה ב"ש אומרים
תמכור. צמסכת פהא
דירושלמי צברק צ"ש צעי ר' תנחום
קמי ר' יוסף אמאי לא תני לה גבי
דברים שהם מקולי צ"ש ומחומרי צ"ה

א"ל לא תני אלא דבר שהוא חומר משני צדין וקל משני צדין והכא קל לאשה וחומר לבעל והתניא צית שמאי אומרים הפקר לעניים
הפקר והרי קל לעניים וחומר לבעל הצית הפקר והוא מפקיר וקשה לר"י והא קמי התם צ"ש אומרים
צ' צמות דהוי קל לאיש וחומר לאשה שאינה נוטלת כחובתה צהדרת צבת אמת כצ"ה וי"ל שאין זה קולא אלא חומרם שמוחר לגרשה
צהדרת צבת אמת אע"פ שרונה צך לאחר מיכן שמת חמור זה: סיפא אימר בזכותו נפלו בו'. תימה אי"כ לצ"ה נמי תמכור
לכתחילה דכיון שהיא מוחזקת הוי ספק שלה ודאי ואין ספק מוציא מיד ודאי כדאשכחן גבי שומרת יבם שנפלו לה נכסים דתנן התם א'
מודים צ"ש וצ"ה שמוכרת ונותנת וקיים וזו ומפרש בגמרא דנפלו לה כשהיא ארוסה ויוקת ארוסה עושה ספק ארוסה והואיל היא מוחזקת
הויא איהי ודאי ויבם ספק ואין ספק מוציא מיד ודאי וי"ל דהכא צודאי לנישא קיימא דכל המאיר דעמו לנישא הילכך לכתחילה לא
תמכור אע"פ שהיא ודאי אכל התם כן עומדת לחליפה כמו לייבום והואיל והיא ודאי אמרו חכמים דתמכור לכתחילה:

איבעיא להו ר"י אבתחילה קאמר או דיעבד. צפירוש רש"י מכתבת ידו כתב שני לשונות בלשון אחד פי' דקאי ארישא דקתני
עד שלא תתארס מודים צ"ש וצ"ה שמוכרת ונותנת וקיים וקא מציעא ליה השתא הך אמרו לו אי צעו למימר לכתחילה
לא תמכור אכל דיעבד מודו דמכרה קיים או דיעבד דלפ"י דיעבד צעו למימר דמכרה צעל ולפ"ו הדין עמו דגריס צההיא צרימא
דמייית מה זו מכרה צעל אף זו מכרה צעל אמר להם על החדשים אנו צושים כו' ולא גריס מה שכתוב צסיפא צתר אף זו מכרה צעל
אמר להן אף זו לא תמכור ואם מכרה ונתנה קיים אמרו לו הואיל וזכה באשה לא יזכה בנכסים אמר להם על החדשים כו' דודאי לא
גריסין ליה דהכי קאמר אף זו לא תמכור והא תנן צהדיא דמודים צ"ש וצ"ה שמוכרת ונותנת וקיים וקא מציעא ליה השתא הך אמרו לו אי צעו למימר לכתחילה
אחר פירש לכתחילה אצ"ש או דיעבד אצ"ה ולפ"ו חנוס מחקו רש"י אלא לפי שאינו כתוב צתוספתא ואין גראה לר"ת פירוש זה דהא
היכי צעי אי אמרו לפניו דר"ג שקלו וטרו אליצא דצ"ש והא פריך צכולי הש"ס אטו טעמא דצ"ש אמת לאשמועינן ונראה לר"ת דהכי
פירשו לכתחילה וקאי ארישא דנפלו לה עד שלא תתארס דמוכרת לכתחילה וקאמרי אינהו הואיל וזכה באשה לא יזכה בנכסים ולא
תמכור לכתחילה כמו שנפלו לה משתתארס וקא מהדר להו על החדשים אנו צושים כלומר נפלו לה משתתארס שהם חדשים שנפלו
לה מיד אנו צושים למה לא תמכור אפי' לכתחילה ואתם מגלגלין עלינו את הישנים שנפלו לה קודם אירוסין שלא תמכור לכתחילה או
דלמא דיעבד אסיפא דנפלו לה באירוסין קאי דלמרי צ"ה מכרה קיים וקאמרי אינהו מכרה צעל כמו נפלו לה משניסת והשיב להם על
החדשים אנו צושים על אותם שנפלו משנשאת שהם חדשים למה מכרה צעל ואתם מגלגלין את הישנים פי' לא שהן ישינים צשעת מכירה
דהא צנפלו לה משנתארסה ומכרה באירוסין איירי דחדשים הם אלא כלומר שהם ישינים כשניסת והא דלא נקט הבעל ארישא קאי או
אסיפא אלא לכתחילה או דיעבד אומר ר"ת שכן דרך הש"ס דצעי בלשון שפושט לצסוק דפשיט ש"מ דיעבד ולא הוה שייך למימר ש"מ אסיפא שאין
נוצר צברייתא לא רישא ולא סיפא ת"ש דתינא כו' אמר להם אף זו לא תמכור כלומר צזה אי מודה שהיא כאשתו לענין שלא תמכור לכתחילה
והשתא פשיט שפיר דמדקאמר אף זו מכרה צעל ש"מ דאסיפא קאי דלרישא לא הוה אמרי מכרה צעל ועוד מדקמהדר להם אף זו לא
תמכור לכתחילה ש"מ דאסיפא קאי ועוד יש ליישב אף לפי' הקונטרס קמא גריס' שפיר אמר להם אף זו לא תמכור כמ"ש צספריס דה"ק
הואיל וזו אשתו פירוש נפלו לה משנתארסה ונישאת וזו אשתו נפלו לה עד שלא תתארס ונתארסה מה זו מכרה צעל דמדנקט אלו ואלו
מודים שאם מכרה ונתנה קיים צמכרה באירוסין משמע דמודים שאם מכרה משנשאת דמכרה צעל אע"פ שנפלו לה משנתארסה אף
זו מכרה צעל עד שלא תתארס ונתארסה אמר להם אף זו לא תמכור פירוש אף זו שנפלו לה משנתארסה ונשאת דוקא לכתחילה לא
תמכור אכל דיעבד מכרה קיים אכל קשה קת' לרש"י דה"ל נמי לר"ג להדורי להו אמאי עד שלא תתארס מוכרת לכתחילה:

האשה. עד שלא תתארס. ונתארסה: צ"ש אומרים תמכור.
בעודה ארוסה אכל משתנשא לא כדתי לקמן עד שלא
ניסת וניסת וכו': הואיל וזכה באשה. שהיא ארוסתו: לא יזכה
בנכסים. צגמרא מפרש אהי מייניהו קיימי אלכתחלה דצ"ש או
רדעבד דצ"ה: על החדשים. שנפלו

האשה שנפלו לה נכסים עד שלא תתארס
מודים ב"ש ובית הלל שמוכרת
ונותנת וקיים נפלו לה משנתארסה ב"ש
אומרים תמכור ובית הלל אומרים לא
תמכור אלו ואלו מודים שאם מכרה ונתנה
קיים אמר רבי יהודה אמרו חכמים לפני
ר"ג הואיל וזכה באשה לא יזכה בנכסים
אמר להם על החדשים אנו בושים אלא
שאתם מגלגלין עלינו את הישנים נפלו לה
משנשאת אלו ואלו מודים שאם מכרה
ונתנה שהבעל מוציא מיד הלקוחות עד
שלא נשאת ונשאת ר"ג אומר אם מכרה
ונתנה קיים א"ר חנינא בן עקיבא אמרו לפני
ר"ג הואיל וזכה באשה לא יזכה בנכסים
אמר להם על החדשים אנו בושים אלא
שאתם מגלגלין עלינו הישנים ר"ש חולק בין
נכסים לנכסים נכסים הידועין לבעל לא
תמכור ואם מכרה ונתנה בטל שאינן ידועין
לבעל לא תמכור ואם מכרה ונתנה קיים:
גמ' מאי שנא רישא דלא פליגי ומאי שנא
סיפא דפליגי אמרי דבי רבי ינאי רישא
בזכותה נפלו סיפא בזכותו נפלו אם בזכותו
נפלו כי מכרה ונתנה אמאי קיים אלא רישא ודאי בזכותה נפלו סיפא אימר
בזכותה אימר בזכותו לכתחילה לא תמכור אם מכרה ונתנה קיים: א"ר
יהודה אמרו לפני ר"ג: איבעיא להו רבי יהודה אלכתחלה או אדיעבד
ת"ש

נפלו כי מכרה ונתנה אמאי קיים אלא רישא ודאי בזכותה נפלו סיפא אימר
בזכותה אימר בזכותו לכתחילה לא תמכור אם מכרה ונתנה קיים: א"ר
יהודה אמרו לפני ר"ג: איבעיא להו רבי יהודה אלכתחלה או אדיעבד
ת"ש

א"ל לא תני אלא דבר שהוא חומר משני צדין וקל משני צדין והכא קל לאשה וחומר לבעל והתניא צית שמאי אומרים הפקר לעניים
הפקר והרי קל לעניים וחומר לבעל הצית הפקר והוא מפקיר וקשה לר"י והא קמי התם צ"ש אומרים
צ' צמות דהוי קל לאיש וחומר לאשה שאינה נוטלת כחובתה צהדרת צבת אמת כצ"ה וי"ל שאין זה קולא אלא חומרם שמוחר לגרשה
צהדרת צבת אמת אע"פ שרונה צך לאחר מיכן שמת חמור זה: סיפא אימר בזכותו נפלו בו'. תימה אי"כ לצ"ה נמי תמכור
לכתחילה דכיון שהיא מוחזקת הוי ספק שלה ודאי ואין ספק מוציא מיד ודאי כדאשכחן גבי שומרת יבם שנפלו לה נכסים דתנן התם א'
מודים צ"ש וצ"ה שמוכרת ונותנת וקיים וזו ומפרש בגמרא דנפלו לה כשהיא ארוסה ויוקת ארוסה עושה ספק ארוסה והואיל היא מוחזקת
הויא איהי ודאי ויבם ספק ואין ספק מוציא מיד ודאי וי"ל דהכא צודאי לנישא קיימא דכל המאיר דעמו לנישא הילכך לכתחילה לא
תמכור אע"פ שהיא ודאי אכל התם כן עומדת לחליפה כמו לייבום והואיל והיא ודאי אמרו חכמים דתמכור לכתחילה: